

มองปัตตานี

ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์

คำถามที่ปัตตานีต้องตอบ

ปัตตานีเป็นพื้นที่สันติสุขถาวรจริงหรือ การก่อการร้ายได้ยุติลงอย่างสิ้นเชิงตามที่มีการเร่งรัดประชาสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด ข้อเท็จจริงและเบื้องหลังของการเคลื่อนไหวในเรื่องดังกล่าวกำลังกลายเป็นจุดสนใจของประชาชนส่วนใหญ่ ประเด็นปัญหาที่น่าจับตามองจึงไม่ใช่สันติสุขถาวร หากแต่นำหนักและความเป็นไปได้ตลอดทั้งข้อเท็จจริงมีสิ่งซ่อนเร้นแอบแฝงอย่างไร ประชาชนส่วน

ใหญ่กำลังจับตามองการเคลื่อนไหวและจุดสำคัญที่ว่า สันติสุขถาวรเป็นเพียงตำนานเล่าขานสืบทอดกันมา หรือภาพรวมที่วาดความน่ากลัวให้เป็นนามธรรมที่น่ารักรูปแบบและเนื้อหาแห่งสันติจึงไม่มีติดอะไรกับปลาย่างวางอยู่ต่อหน้าแมวในกรงขัง คำถามที่ทุกคนต้องการคำตอบและเป็นคำตอบที่ออกจากความเป็นจริง เทียงตรงแจ่มชัด เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ทุกสภาพที่เลวร้ายให้ดีขึ้น สันติสุขถาวรกลับคืนสู่ปัตตานีแล้วเบ่งบาน

ทั่วฝั่งทะเลครอบคลุมถึงเทือกเขาบูโดจริงหรือ บูโดซึ่งครั้งหนึ่งคือสมรภูมิเลือดได้กลับกลายเป็นวนอุทยานสันติภาพ เป็นความจริงที่บริสุทธิ์หรือนี้คือตำนานเล่าขานสืบทอดกันมา

คำตอบจากปัตตานียุคสันติสุขถาวร

ถนนทุกสายมุ่งสู่ปัตตานีอดีตถูกรุ่นด้วยภัยจากโจรก่อการร้ายน่ากลัว การขอค่าคุ้มครองจับตัวเรียกค่าไถ่ ฆ่าครูและเผาโรงเรียน ความชั่วร้ายดังกล่าว

ระบาดไปทั่วทุกห่อมหญ้า สุจริต
ชนหวาดผวาไม่มีความปลอดภัย
ในทรัพย์สินและชีวิต การกล่าวหา
และยึดเบียดความผิดอย่างยุติ-
ธรรมซ้ำเติมปิดตานี้ เมืองที่เกย
รุ่งเรืองด้วยวัฒนธรรมยิ่งใหญ่ด้วย
พื้นที่เขียวของการเกษตร มั่งคั่ง
ในระบบเศรษฐกิจขนาดชาวต่าง
ชาติเคยบันทึกไว้ “ปัตตานีมีความ
อุดมสมบูรณ์มาก ชาวเมืองสามารถ
รับประทานผลไม้มีนานาชนิดได้
ทุกเดือน ใก้ที่นี้ออกไข่วันละ ๒
ครั้ง” ความมั่งคั่งจึงเป็นเพียง
ตำนานประวัติศาสตร์ที่ไม่หลง
เหลือแม้แต่ซากความภาคภูมิใจ
เหมือนอัศวินขี่ม้าขาวมาโปรด
หลังจากเหตุการณ์ประท้วงใหญ่
ปลายปี ๒๕๑๘ และต้นปี ๒๕๑๙
หัวเลี้ยวหัวต่อในช่วงนั้นก่อให้เกิด
เหตุการณ์เลือดท่วมปัตตานี สิ่ง
ชั่วร้ายได้กลายมาเป็นความดีชำระ
สะสางให้ทุกคนต้องตรวจสอบ

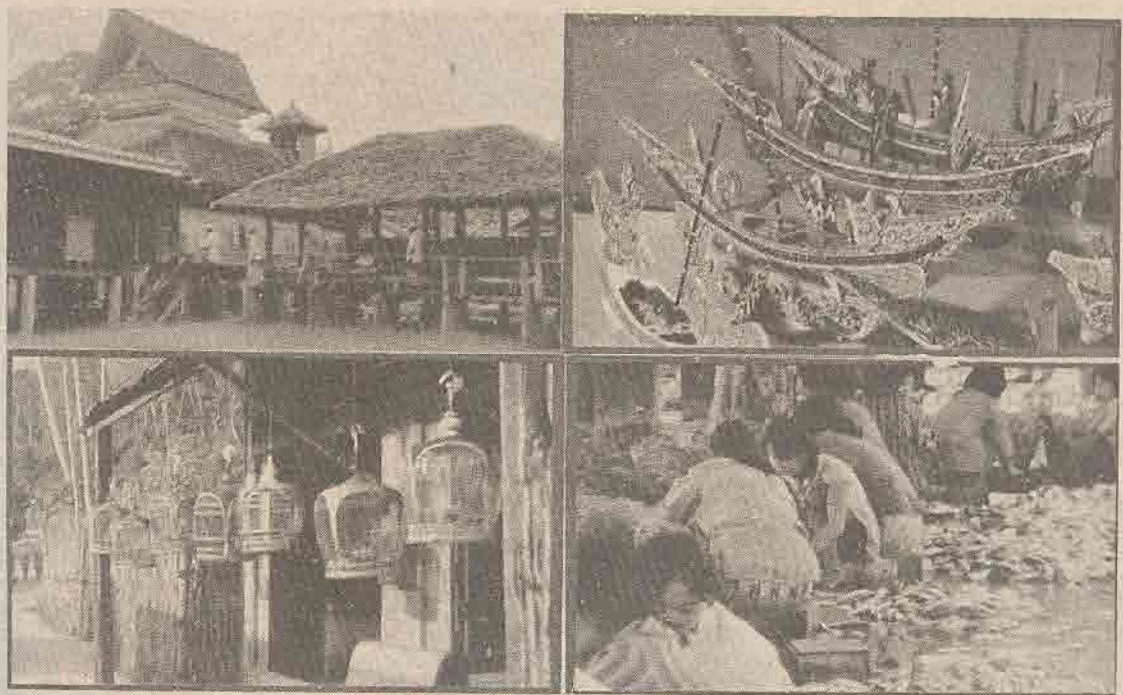
ความผิดพลาด บทเรียนในครั้งนั้น
ทำให้ทุกคนและทุกฝ่ายต้องหัน
หน้าเข้าหากัน การแก้ปัญหาได้
เริ่มขึ้น ความขัดแย้งที่เกยรุนแรง
บานปลายเรื้อรังในอดีตกลับยุติ
ลงด้วยวิถีทางแห่งสันติ ทศวรรษ
ที่ผ่านมา ปัตตานีที่เคยตกต่ำ มี
ประชากรยากจนที่สุดเป็นอันดับ
ที่ ๑๔ ของ ๑๕ จังหวัดภาคใต้
กลับมีรายได้กระเตื้องขึ้นมาเป็น
อันดับที่ ๔ รองจาก ภูเก็ต พังงา
ระนอง เท่านั้น บทเรียนแห่งความ
ทุกข์ยากได้พร่ำสอนให้ปัตตานี
ต้องกำหนดทิศทางชีวิตใหม่ของ
ตนเอง การสู้รบทุกรูปแบบจึงยุติลง
อย่างสิ้นเชิง

จากปัตตานีสันติสุขถาวรถึงวน- อุทยานสันติภาพบูโด

ปัตตานีได้ถูกประกาศเป็น
พื้นที่สันติสุขถาวรเมื่อ ๑๕ ตุลาคม
๒๕๒๗ จากวันนั้นกระทั่งปัจจุบัน

ไม่มีเสียงปืนและข่าวการเคลื่อนไหว
ของคณูเขา อธิพิพลหรือภัย
ร้ายตลอดทั้งอำนาจมีดในรูปแบบ
ต่าง ๆ เจียบสงบลงอย่างสิ้นเชิง
การต่อสู้เพื่อจะกลับมามีอำนาจ
อีกครั้งของกลุ่มผู้สูญเสียผลประโยชน์
ไม่มีทางเป็นไปได้และห่าง
ไกลความเป็นจริง ประชาชนส่วน
ใหญ่สนใจเรื่องปากท้องและอนาคต
ของลูกหลานในการดำรงชีวิตต่อไป
อย่างมีคุณภาพ การเคลื่อนไหว
ใด ๆ ของผู้นำด้านศาสนาก็เคลื่อนไหว
ในอันที่จะพัฒนาคุณภาพและ
หลักการความถูกต้องของมุสลิม
และศาสนาอิสลาม ปัตตานีจึงเป็น
สัญลักษณ์ของความปลอดภัย ได้
ชื่อว่า ไข่มุกสันติภาพแห่งเทือกเขา
บูโด บูโดเคยเลื่องลือด้วยมหันตภัย
บัดนี้ดอกไม้สันติภาพสะพรั่งงาม
เบ่งบานทั่ว

“การก่อการร้ายสิ้นสุดลง”
แหล่งข่าวระดับสูงยืนยันกับผู้เขียน

“หลังจากประกาศเป็นพื้นที่สันติ
สุขถาวร ปัตตานีเป็นเขตปลอดภัย
ขบวนการก่อการร้าย มีเพียงอาช-
ญากรรมธรรมดา รุนแรงอยู่บ้าง
คุณก็รู้ รองผู้ว่าขึ้นเวทีชกมวยกับ
อดีตวุฒิสมาชิก คู่ชกป่วย นาย
ตำรวจใหญ่ขึ้นชกแทน...มูจาเฮดีน
เรอะ...นั่นคือข่าว เป็นเพียงข่าว
...”

แหล่งข่าวระดับสูงซึ่งไม่ยอม
เปิดเผยตัวเองพูดกับผู้เขียนและ
ยืนยันถึงสันติสุขถาวรของปัตตานี
อย่างจริงจัง ทั้งยังเน้นปฏิเสธรูปแบบ
ขบวนการมูจาเฮดีนซึ่งมีข่าว
ว่าจะก่อการเคลื่อนไหวในปัตตานี
มูจาเฮดีนเป็นอีกขบวนการหนึ่ง
ของขบวนการโจรก่อการร้ายทั้ง
หลายที่มีการเคลื่อนไหว เมื่อมีข่าว
ปรากฏออกมา จึงทำให้ทุกคนต้อง
กลับไปเริ่มต้นและตั้งคำถามให้
กับปัตตานีอีกครั้ง ปัตตานีไข่มุก
สันติภาพแห่งเทือกเขาบูโดจะเป็น
พื้นที่สันติสุขถาวรหรือไม่ ผู้
เขียนเป็นแต่เพียงนำเสนอข้อคิด
ตลอดทั้งเหตุการณ์ที่ผ่านมาและ
ผ่านพบด้วยตนเอง รวมทั้งผู้มี
อำนาจรับผิดชอบและมีส่วนเกี่ยว
ข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้
คำถามที่ทุกคนต้องการทราบ
มีน้ำหนักและเด่นชัดทั้งรูปแบบ
เนื้อหา ผู้เขียนจึงติดต่อขอสัมภาษณ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี คุณ
วิโรจน์ ราชรักษ์ ซึ่งได้ชื่อว่า “พ่อ
เมืองสันติสุข” และเป็นผู้นำสันติ-
ภาพกลับสู่ปัตตานี รวมทั้งคุณเด่น
โต๊ะมีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
คนสำคัญของปัตตานี คุณหม
สุไลมาน อดีตวุฒิสมาชิก ปัจจุบัน

เป็นประธานคณะกรรมการที่-
ปรึกษาของศูนย์อำนวยการบริหาร
จังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือที่รู้จัก
กันคืออย่างแพร่หลายอีกชื่อหนึ่งคือ
ศอ.บต. เนื่องจากเป็นหน่วยงาน
ที่มีบทบาทครอบคลุมพื้นที่ ๕
จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่
สงขลา ยะลา สตูล ปัตตานีและ
นราธิวาส

วิเคราะห์ปัตตานี ผ่านความ คิดเห็น ๓ บุคคลสำคัญ

สัมภาษณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัด
ปัตตานี นายวิโรจน์ ราชรักษ์
๑๐.๐๐ น.

๒๓ มกราคม ๒๕๓๐
ณ ห้องทำงาน ศาลากลาง
จังหวัดปัตตานี

ปัตตานีถูกประกาศให้เป็นพื้นที่
สันติสุขถาวร บรรลุเป้าหมายมาก
น้อยเพียงใด

บรรลุเป้าหมายเป็นที่น่า
พอใจยิ่ง คือเราได้ร่วมปรึกษาหารือ
กันระหว่างศูนย์อำนวยการบริหาร
จังหวัดชายแดนภาคใต้ กองทัพ
ภาคที่ ๔ สุดท้ายเราตกลงกันว่า
น่าจะดำเนินการตามนโยบายสัก
พักหนึ่ง เพื่อจะจงใจให้บรรดาผู้
หลงผิดทั้งหลายมอบตัวให้มาก
ที่สุด และถือเอาช่วงนั้นประกาศ
จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดสันติสุข
ถาวรให้ได้ ผู้ก่อการร้ายออกมา
มอบตัวในช่วงแรกประมาณ ๒๐๐
กว่าคน เราเริ่มดำเนินการทันที
ได้เชิญท่านพลเอกอาทิตย์ กำลังเอก

มาเป็นประธาน เชิญท่านแม่ทัพ
กองทัพภาคที่ ๔ พลโท วันชัย
จิตรีจันทร์ เป็นผู้กล่าวรายงานต่อ
ประธานที่บริเวณหน้าศาลากลาง
จังหวัด มีผู้หลงผิดทั้งหลายมาร่วม
ฟังคำปราศรัยของพลเอกอาทิตย์
ในวันนั้นด้วย จากเหตุการณ์วันนั้น
เราได้ดำเนินการเน้นหนักในด้าน
ปลงว. โดยเชิญผู้สื่อข่าวหนังสือ
พิมพ์ทั่วประเทศ ทั้งไทยและต่าง
ประเทศมาร่วมรายการรับรู้รับ
ทราบสิ่งนี้ บุคคลเหล่านี้กลายเป็น
บุคคลสำคัญที่แพร่ข่าวให้เราว่า
จังหวัดปัตตานีของเราสันติสุขแล้ว
และที่สำคัญก็กระหนาบไปในด้าน
หนึ่งคือผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ
ขบวนการนี้ ซึ่งบางกลุ่มบาง
หมู่ได้รับความช่วยเหลือจากต่าง
ประเทศมานาน เพราะเขาไม่เข้าใจ
ว่าเหตุการณ์ภายในเราเป็นอย่างไร
หลังจากที่เราได้ประกาศสันติสุข
แล้ว เขาก็รู้ว่า การที่เขาช่วยเหลือ
ขบวนการก่อการร้ายนั้น เขาช่วย
เหลือผิดเสียแล้ว โอกาสที่จะเป็น
ไปได้ โอกาสที่จะบรรลุนโยบาย
หรือความมุ่งหมายของผู้ก่อการ
ร้ายในการแบ่งแยกดินแดน ไม่มี
ความสำเร็จได้ เพราะเราประกาศ
จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดสันติสุข

หลังจากประกาศให้จังหวัดปัตตานี
เป็นพื้นที่สันติสุขถาวร มีการ
เคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อ
การร้ายแบ่งแยกดินแดนหรือไม่
การเคลื่อนไหวหลังจากที่
เราประกาศแล้ว จากนโยบายที่เรา
ได้ดำเนินการ ๓ ประการ นโยบาย
ลดอาชญากรรม นโยบายด้านการ
พัฒนาและนโยบายสร้างศรัทธา

มวลชน ทั้ง ๓ ประการนี้ ผมได้
ประชุมชี้แจงให้เพื่อนร่วมงาน
ทั้งหลายตลอดถึงประชาชนให้
ทราบถึงแนวทางปฏิบัติ เพื่อขอ
ความร่วมมือ ปรากฏผลว่า ผู้ก่อ
การร้ายที่หลงผิดจากขบวนการ
ต่าง ๆ ได้เข้ามามอบตัวละลอกแล้ว
ละลอกเล่าตลอดเวลา จนกระทั่ง
ปัจจุบันนี้ มีผู้หลงผิดเข้ามามอบตัว
ถึง ๓๔๘ คน จากการมอบตัว
๓๔๘ คนนี้ ต้นตูดุชก็ตามมา ความ
มุ่งหมายที่จะให้เกิดสันติสุขก็มอง
เห็นภาพชัดเจนขึ้น ความเคลื่อนไหว
ของขบวนการโจรก่อการร้าย
ที่เคยดังมาในอดีตก็สงบลง
และลดลงเป็นลำดับ นี่ก็กล่าวได้
อย่างเต็มปากว่าไม่มี ๒ ปีให้หลังมา
เรามีการปะทะกับผู้ก่อการร้าย
เพียง ๒ ครั้งเท่านั้น ข่าวกวาม
เคลื่อนไหวจะมีอยู่บ้างก็เล็กน้อย
เราคิดว่า เราสามารถยุติการก่อ
การร้ายได้อย่างสิ้นเชิงในขณะนี้
มีข่าวว่า ขบวนการมูจาเฮดีนซึ่ง
เป็นขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยก
ดินแดนกำลังเคลื่อนไหวในปัตตานี
ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร

ขบวนการมูจาเฮดีน เท่า
ที่ทราบมีขึ้นจริงครับ ได้พบได้
หลักฐานมาว่า ขบวนการนี้จัดตั้ง
ธรรมนูญขึ้นมา คือแนวทางปฏิบัติ
ของสมาชิกในขบวนการนะครับ
แต่อย่างไรก็ตาม เท่าที่เราได้ศึกษา
มาจากธรรมนูญนี้ ความมุ่งหมาย
ของขบวนการนี้จัดตั้งขึ้นมา เพื่อ
ที่จะแก้ไขข้อบกพร่องขบวนการก่อ
การร้ายในอดีต เช่น พุโล B.R.N.,
B.N.P.P. ซึ่งปฏิบัติงานผิดพลาด
มาจนกระทั่งหมดอิทธิพล เมื่อเรา

ทราบอย่างนี้ แนวทางการสกัดกั้น
นั้นไม่อยาก กอปรกับประชาชนเกิด
ความเมือหน่ายในการที่จะให้การ
สนับสนุนผู้ก่อการร้าย เราคิดว่า
เราสามารถที่จะประชาสัมพันธ์
ให้ประชาชนได้เข้าใจ บรรดา
ข้าราชการที่เกี่ยวข้องก็ให้ความ
ร่วมมืออย่างดียิ่งในการสกัดกั้น
ขบวนการนี้ไม่ให้เติบโต ขณะนี้ผม
กล่าวได้ว่า ขบวนการนี้น่าจะเป็น
เพียงแต่นามธรรมเท่านั้น
มีหลักเกณฑ์อย่างไรในการรับ
มอบตัวของผู้ออกจากป่ามาร่วม
พัฒนาชาติไทย

ในการเข้ามามอบตัวของผู้ร่วม
พัฒนาชาติไทยนั้น ไม่ได้ตั้งหลัก
เกณฑ์อะไรไว้ เราได้ประกาศไว้ว่า
มอบตัวนั้นไม่มีเงื่อนไขใด ๆ การ
ไม่มีเงื่อนไขนั้นหมายถึงว่า ทาง
ราชการไม่มีเงื่อนไขอะไรครับ ผู้มอบ
ตัวจะเสนอเงื่อนไขใด ๆ ไม่ได้
เช่นเดียวกัน ทุกฝ่ายไม่มีเงื่อนไข

ถ้าตัดสินใจจะกลับตัวเป็นพลเมืองดี
จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ ผู้หลงผิดทั้ง
หลายก็มีโอกาส เพราะเราเปิดทาง
ให้ เดิมทีเดียวทางราชการเราได้
กำหนดเงื่อนไขไว้ว่า ผู้หลงผิดจะ
มอบตัวต่อทางราชการนั้น จะต้อง
มีอาวุธเป็นติดตัวมามอบด้วย ต่อมา
ภายหลังผมคิดว่า จากแนวความคิด
อันนั้นไม่สามารถดึงผู้หลงผิดให้
มามอบตัวได้ตามที่เราตั้งใจไว้
ผมต้องการให้มอบตัวให้หมดเลย
และคิดต่อไปว่า การที่ผู้หลงผิด
กลับใจมามอบตัวไม่นำอาวุธเป็น
ติดตัวมา บางทีเขาอาจจะยังไม่
มั่นใจต่อทางราชการ เขาอาจจะ
กลับไปทำการก่อการร้ายอีก ถ้า
เราสร้างความมั่นใจให้เขา ให้เขา
เชื่อเรา เขาก็จะไม่กลับไปอยู่ในป่า
ในเขาอีก อีกประการหนึ่ง อาวุธเป็น
มันจะอาวุธร้ายแรงขนาดไหนก็ตาม
จะเป็นอาร์พีจี เอ็ม.๑๖ ถ้าไม่มี
คนยิงก็ไม่น่าจะเกิดผล

ปัตตานีเป็นจังหวัดที่ยากจนที่สุดในภาคใต้ ได้กำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาไว้อย่างไร

ในการพัฒนาเราอาศัยนโยบายของจังหวัดตามที่เรียนให้ทราบแล้ว การที่จะพัฒนาได้ดี ปัจจัยประการแรกต้องลดอาชญากรรมเสียก่อน ครอบครัวยังมีวิธีการก่อการร้าย ยังมีความไม่สงบเรียบร้อย โอกาสที่ประชาชนจะตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากินก็ยาก การลงทุนก็ไม่มี ใครกล้ามาลงทุน เขาคิดว่าถ้ามาลงทุนที่ปัตตานีไม่แน่ว่าจะปลอดภัยหรือไม่ ผมคิดว่าเขาอยู่บ้านเฉย ๆ ดีกว่านะครับ เพราะฉะนั้น สิ่งแรกที่เราใช้คือนโยบายลดอาชญากรรม ตรงกับจุดที่จะสร้างการพัฒนาให้เกิดขึ้น ต่อมาจากการสำรวจพบว่า ปัตตานีมีทรัพยากรมากมาย ทั้งแร่ทั้งยาง ทั้งการประมง ประกอบกับทางจังหวัดได้รับอนุมัติจากทางรัฐบาลให้สร้างท่าเทียบเรือชายฝั่งขึ้นในวงเงิน ๕๗ ล้านบาท จากการสร้างท่าเทียบเรือแห่งนี้ก็เกิดผลกระทบไปเป็นวงจรในการสร้างงานให้ประชาชน โรงงานอุตสาหกรรม มีการมาจัดตั้งลงทุนมากยิ่งขึ้น มีงานทำมากขึ้น ขณะเดียวกัน เราคิดว่า ต้องแก้ปัญหาความยากจนให้ได้ การแก้ปัญหาความยากจนนี้ ถ้าว่ากันแล้ว มันพูดง่ายแต่ทำยาก เราคิดว่า จุดแรกที่เราดำเนินการคือชนบทที่ยากจน ต้องมุ่งแก้ปัญหาชนบทที่ยากจนก่อน จากการแก้ปัญหาหลายทางนี้ สำรวจพบว่า จังหวัดปัตตานีของเรามีธรรมชาติที่สวยงามทั้งภาค

พื้นและภาคชายทะเล มีน้ำตกถึง ๒-๓ แห่ง กำลังพัฒนาอยู่ในขณะนี้ หากทรายชายทะเลมีทุกอำเภอ ในท้องที่ชายทะเลถึง ๔ อำเภอ เริ่มพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ขณะนี้ก้าวหน้าไปมาก เราส่งผลการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าประกวดในระดับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับรางวัลเป็นที่ ๓ (ประกวดระดับจังหวัด ได้รับรางวัลที่ ๑ ของปัตตานี ที่แห่งนั้นคือหาดทะเลกาโปร อำเภอยะหริ่ง - ผู้สัมภาษณ์) นอกจากนั้นเราพบว่า พื้นที่การเกษตรของเรามีประมาณ ๓ แสนไร่ ซึ่งเหมาะสมที่จะใช้ทำนา แต่ยังคงขาดน้ำ ขาดชลประทาน เราหวังว่า ถ้าสามารถใช้พื้นที่ ๑ ใน ๓ คือ ๑ แสนไร่ทำนาโดยมีชลประทานเพียงพอ จังหวัดปัตตานีก็จะหลุดพ้นจากการซื้อข้าวรับประทานไม่ต้องซื้อข้าวจากบุคคลภายนอกมารับประทานในจังหวัดอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้น จุดนี้เป็นจุดสำคัญ ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการเกษตรและสหกรณ์มาตรวจราชการที่นี่ ท่านก็รับปากไปหลายอย่าง ด้านชลประทานนั้น ผมคิดว่าโอกาสสว่างไสวพอสมควรในอนาคต เพราะว่าชลประทานนี้จะสำเร็จเรียบร้อยประมาณปี ๒๕๓๑ หรือ ๒๕๓๒ อย่างแน่นอน ถ้าสามารถขุดคลองส่งน้ำทั่วทั้งพื้นที่ได้ ปัตตานีจะมีชีวิตในด้านเกษตรกรรมดีขึ้น หลุดพ้นจากการซื้อข้าวต่างจังหวัดอย่างแน่นอน ประชาชนส่วนหนึ่งอพยพไปอยู่ต่างประเทศ ไปทำมาหากินต่าง

ประเทศเพราะต้องการแสวงหารายได้ จะกลับมาอยู่บ้านแล้วก็ทำมาหากินต่อไป นี่เป็นผลดีที่จะได้

นโยบายที่ว่า ลดอาชญากรรมพัฒนา สร้างศรัทธามวลชน บรรลุเป้าหมายมากที่สุดเพียงไร

นโยบายนี้ ความจริงเป็นนโยบายซึ่งถ่ายมาจากนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๓ และ ๖๕/๒๕ เรามุ่งเน้นในการลดอาชญากรรมและมุ่งเน้นต่อตัวข้าราชการ นอกจากนั้นคือนโยบายของทางรัฐบาลเรื่องการสร้างงานในชนบทที่ยากจน ได้เอาสิ่งเหล่านี้มาประมวลเป็นแนวทางการปฏิบัติของจังหวัด เป็นนโยบายปฏิบัติเฉพาะพื้นที่ในช่วงที่ผมรับผิดชอบอยู่ จากนโยบายประการแรกไปถึงนโยบายประการสุดท้ายทั้ง ๓ นโยบายนี้ต้องสัมพันธ์กัน เราต้องการลดอาชญากรรม ลดการก่อการร้ายเพื่อทำการพัฒนาตัวจักรที่สำคัญ คือข้าราชการ ข้าราชการทำอย่างไรให้ประชาชนศรัทธา การที่ข้าราชการยังปฏิบัติตนเป็นเจ้าขุนมูลนาย จะต้องจัดไปให้หมดสิ้น และการแก้ปัญหาที่ปัญหาที่ข้าราชการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน เราโชคดีที่มีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ช่วยเรามาก ในการขจัดข้าราชการชั่ว ๆ หรือประพฤติตัวไม่เหมาะสมให้ออกไปจากพื้นที่ ซึ่งช่วยให้งานทั้งหลายได้สำเร็จ การดำเนินงานตามนโยบายทั้ง ๓ ประการนี้ ผมใคร่

ขอเรียนว่า ปัตตานีคือวันดีคืนะครับ
 ที่ผมว่าดีวันดีคืน บ้านเมืองสงบ
 ประชาชนมีขวัญกำลังใจในการ
 ประกอบอาชีพ ข้าราชการสามารถ
 ออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่ชนบท
 ทั่วไกลได้เต็มที่ การพัฒนาใน
 พื้นที่เมื่อก่อนนี้ บางส่วนข้าราชการ
 ไม่กล้าออกไปปฏิบัติงาน เดียวนี้
 ออกไปปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่
 สำคัญอีกประการหนึ่ง การลงทุน
 ดิมาก มีผู้มาลงทุนในปัตตานี
 มากขึ้น จากผลการสำรวจรายได้
 ประชาชาติ ปัตตานีอดีตซึ่งยากจน

ที่สุดในจังหวัดภาคใต้ กลายเป็น
 จังหวัดมีฐานะอยู่ในลำดับกระดิ่ง
 ขึ้นมาเป็นที่ ๔ ค้อยกว่าจังหวัด
 ภูเก็ต พังงาและระนองเท่านั้น

**ปัญหาความขัดแย้งมวลชนระหว่าง
 พุทธและมุสลิมในปัตตานีหมดไป
 อย่างสิ้นเชิงหรือไม่**

ปัญหาความขัดแย้งมวลชน
 ระหว่างพุทธและมุสลิมที่นี่ ผมว่า
 ไม่มี ประชาชนพุทธและมุสลิม
 ในปัตตานี เขาอยู่มานานแล้ว อยู่
 ตั้งแต่ตั้งเมืองปัตตานีมา มีความ
 สัมพันธกันอย่างเพื่อนฝูงมานาน
 รั้วบ้านติดต่อกัน กินเที่ยวด้วยกัน
 วัดเขาก็ดีกันอยู่ ช่วยเหลือด้าน
 พัฒนา ด้านสงวนอาชีพมาตลอด
 ปัญหาความขัดแย้งไม่มี

**จะพัฒนาปัตตานีต้อนรับปีท่องเที่ยว
 อย่างไร**

การพัฒนาต้อนรับการท่องเที่ยว
 เที่ยว ผมคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะ
 การท่องเที่ยวเป็นแนวทางการ

พัฒนาอันหนึ่งที่จะสร้างงานและแก้
 ปัญหาความยากจนให้แก่ประชาชน
 ชาวปัตตานีได้ ได้จัดทำโครงการ
 ขึ้นมาในภาคพื้นที่มีไม้ตก ได้พัฒนา
 หรือนำทางไปสู่ไม้ตก แก้ปัญหา
 ความไม่ปลอดภัยให้หมดสิ้นไป
 เพื่อจูงใจให้ผู้ที่มาท่องเที่ยว
 ได้ท่องเที่ยวอย่างอบอุ่น มาท่องเที่ยว
 เที่ยวแล้วได้พักผ่อนอย่างปลอดภัย
 ทรัพย์สินและชีวิตไม่ได้รับการ
 ทำร้าย ด้านทะเลก็เช่นเดียวกัน
 มีโครงการทุกอำเภอ ผมคิดว่า ใน
 เรื่องเหล่านี้จะต้องกระทำต่อไป
 อีกหลายอย่าง เช่น เรื่องความ
 สะอาด เรื่องการบริการ การตลาด
 ที่พัก ห้องอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในด้านห้องอาหารและที่พักนั้น
 ได้จัดโครงการขึ้นมาพิเศษ คือ
 โครงการเรื่องจัดการบริการ มีการ
 ฝึกอบรมพนักงานบริการจากห้อง
 อาหาร จากโรงแรม ฝึกอบรมให้
 เขารู้หน้าที่ การเสิร์ฟ การบริการ
 กิริยามารยาท เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว
 เที่ยว เจ้าของโรงแรม เจ้าของ
 ห้องอาหารก็ต้องเข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้
 จะต้องทำอะไรบ้าง โรงแรมต้อง
 สะอาด ค่าเช่าโรงแรมต้องอยู่ใน
 ลักษณะที่ยุติธรรมไม่เอาเปรียบ
 ห้องอาหารก็ต้องสะอาด ไม่เอา
 เปรียบลูกค้า เรื่องเหล่านี้เป็นเพียง
 ส่วนหนึ่งในการเตรียมการพัฒนา
 การท่องเที่ยว นอกจากนั้นเรื่อง
 บ้านเมือง ในตัวจังหวัดนั้นสำคัญ
 ใคร ๆ มาปัตตานีมักจะแวะมาดู
 ตัวเมือง เน้นหนักในเรื่องความ
 สะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 เดียวนี้จะเห็นได้ว่า เทศบาลเมือง
 ปัตตานีเปลี่ยนแปลงไปในด้าน

ความสะอาดดีขึ้น พัฒนาของพื้นที่เมืองซึ่งเป็นของดีเยี่ยมในปัตตานี ซึ่งสรรแล้วประมาณ ๕-๖ อย่าง เริ่มตั้งแต่การผลิตน้ำบูดู บูดูถือว่าเป็นอาหารพื้นเมืองของปัตตานี ก็ว่าได้ ให้สะอาด ให้อร่อย ส่งไปขายได้ต่างจังหวัด ทำรายได้ให้จังหวัดปัตตานีไม่น้อย นอกจากนี้ เรายังมีหาดทรายสวย ๆ น้ำตกงาม ๆ อาหารพื้นเมือง เช่น ลูกหยี หอยแครงและมีการเลี้ยงหอยแครงอยู่ในพื้นที่ เรื่องสำคัญอีกอย่างหนึ่งถือว่าเป็นทรัพย์สินเศรษฐกิจที่สำคัญคือนกเขาชวา นกเขาชวาคนภายนอกอาจมองดูว่าเป็นเรื่องเล่นที่จริงแล้วนกเขาชวาช่วยพัฒนาท้องถิ่นได้มากมายมหาศาล ประชาชนบางคนมีรถปิคอัพใช้ มาจากรายได้จำหน่ายขายนกเขาชวา และบ้านเรือนซึ่งอดีตเคยเป็นบ้านหลังคามุงจากพื้นฟากไม้ไผ่ เดี่ยวนี้กลายเป็นมุงกระเบื้องไม้กระดาน เพราะนกเขาชวาสร้างรังที่ส่วนหนึ่ง โครงการทั้งหลายจากผลิตผลพื้นเมืองที่เราจะเร่งส่งเสริม เรามีสโลแกนนะครับว่า บูดูสะอาด หาดทรายสวย รวยน้ำตก นกเขาเสียงดี ลูกหยีอร่อย หอยแครงสด นี่คือสโลแกนของเรา ในวันท่องเที่ยวนี้ ประชาสัมพันธ์จังหวัดนำสโลแกนนี้ไปเห็นในขบวนด้วย ให้รู้ว่าของดีในปัตตานีเรานั้นมีอะไรบ้าง ในกรณีที่มีความขัดแย้งด้านมวลชน การเคลื่อนไหวของขบวนการต่าง ๆ ท่านใช้กลยุทธ์ในการแก้ไขอย่างไร

กลยุทธ์ในเรื่องนี้คือการเผชิญหน้า ทุกครั้งที่มีความขัดแย้ง

ขัดแย้งจะเข้าไปแก้ทันทีเลย อาศัยความรวดเร็ว เสมือนนายแพทย์ต้องรักษาแผลสด ถ้าเกิดแผล รักษาแผลเดี๋ยวนั้นเลย รักษาแผลสดทันที ไม่ปล่อยให้เรื้อรังจนแผลเน่าเปื่อย รักษายาก จากการแก้ปัญหาเหล่านี้ เป็นแนวทางที่หนึ่ง และแนวทางที่สองคือการประชาสัมพันธ์ในทุกรูปแบบ ให้ประชาชนได้เข้าใจ ปัญหาเป็นพิเศษถึงแก่นแท้ว่า อะไรเป็นอะไร ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เราต้องจริงจังกัน ต้องจริงจังกัน ระหว่างประชาชนกับข้าราชการ ต้องจริงจังต่อกัน (กล่าวเน้น)

ในอนาคต ปัตตานีควรมีสถานภาพและสถานการณ์อย่างไร

คำถามนี้เป็นคำถามที่ดีมาก เป็นคำถามที่สรุปหมดทุกอย่าง นี่เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ แม้บางสิ่งบางอย่างที่ผมจะพูดต่อไปนี้จะเป็นการวาดภาพหรือโนภาพก็ตาม แต่ในความคิดของผม ปัตตานีในอนาคต จากสถานการณ์ปัจจุบันนี้ ผมมั่นใจว่าต้องเป็นเมืองที่เศรษฐกิจดีขึ้น ปัญหาความยากจนซึ่งมีอยู่บ้างในชนบทห่างไกลก็จะถูกขจัดหมดไป เป็นเสมือนลูกคลื่นที่เป็นผลกระทบไปทั่วทั้งจังหวัดปัตตานี เพราะการสร้างงาน การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจโดยมีหลักมีระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการสร้างงานที่เราทำอยู่ เราแก้ปัญหาชนบทก่อน แล้วก็มาสร้างเศรษฐกิจหลักขึ้นในตัวเมือง จะเป็นผลกระจายกระทบเข้าหากัน เศรษฐกิจส่วนใหญ่ดีขึ้น ขณะนี้อยู่อันดับที่ ๔ ของ ๑๔ จังหวัดภาคใต้ ผม

คิดว่าไม่นานเกินรอครับ จังหวัดพังงาก็ดี จังหวัดระนองก็ดี ต่อไปข้างหน้าเราอาจจะแข่งได้ แต่จังหวัดหนึ่งซึ่งเราคิดว่า เรายังแข่งยากคือจังหวัดภูเก็ต เพราะภูเก็ตนั้นมีทรัพยากรการท่องเที่ยวซึ่งนำรายได้มาสู่จังหวัดมากมาย นอกจากเรื่องเศรษฐกิจแล้ว ความหวังที่ต้องการให้ปัตตานีเกิดสันติสุขถาวรนั้น เป็นไปได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ โอกาสที่ขบวนการทั้งหลายจะมาก่อการร้ายอย่างในอดีตเมื่อ ๗-๘๐ ปีมาแล้วอย่างก่อน ๆ คงจะไม่มีโอกาส บุคคลที่เข้ามาบดตัวทั้งหมด ๓๔๘ คน ผมเรียนให้ทราบว่า เราเตรียมการดีแล้วไว้ชั่วชีวิตให้อยู่กับพวกเรา ไม่ให้หวนกลับมาเข้าป่าไปก่อการร้ายมาต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐอีก จัดโครงการหมู่บ้านปัตตานีสันติสุขขึ้นที่อำเภอยะรัง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๐๐ ไร่ การที่จะให้คนทุกคนรักชาติ รักประเทศ รักแผ่นดินเกิด จำเป็นต้องให้เขามีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ให้เขามีโอกาสเป็นเจ้าของประเทศให้จงได้ ข้อเท็จจริงอีกประการหนึ่งก็คือว่า บรรดาผู้ก่อการร้ายออกจากบ้านจากเมืองไปอยู่ในป่า ได้รวมกลุ่มมาต่อสู้กับเจ้าหน้าที่เป็นเวลานาน ๑๐ ปี ๑๕ ปี เดียวนี้ก็ไม่มีอะไร กลับมาบดตัวแล้วยังเป็นภาระกับพี่น้องกับญาติในหมู่บ้าน ถ้าขับปล่อยไว้อย่างนี้ แนวโน้มในอนาคตนะครับ เรามีโอกาสที่จะกลับเข้าป่าอีก ความหวังเราจะสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานีให้ถาวรนั้นก็คงทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นโครงการนี้

จะต้องเร่งให้เสร็จ ขณะนี้กำลัง
ดำเนินการอยู่ ได้รับการสนับสนุน
จากกองทัพภาคที่ ๔ และศูนย์
อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดน
ภาคใต้เป็นอย่างดี มีความหวังว่าถ้า
โครงการสำเร็จ บัตรนี้ในอนาคต
เศรษฐกิจจะดีขึ้น ความร่วมมือ
เป็นสุขจะต้องมีอย่างถาวร การ
ก่อการร้ายจะกลายเป็นอดีต เป็น
ประวัติศาสตร์ซึ่งไม่มีโอกาสวก
กลับมาสู่จังหวัดปัตตานี

สัมภาษณ์ คุณเด่น โต๊ะมีนา
ส.ส. จังหวัดปัตตานี

๑๔ ธันวาคม ๒๕๒๕

เวลา ๑๘.๐๐ น. ที่บ้านพัก
ถนนรามโกมุท ปัตตานี

ขอเรียนถามในฐานะคุณเด่น โต๊ะ-
มีนา เป็น ส.ส.จังหวัดปัตตานี
ขณะนี้ปัตตานีมีขบวนการโจร
ก่อการร้ายหรือไม่

ผมเห็นว่าไม่น่าจะมีแล้ว
สมัยนี้ พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก
สมัยที่ท่านยังเป็น ผบ.ทบ. และ
ผบ.สูงสุด ได้ประกาศให้ปัตตานี
เป็นพื้นที่สันติสุขถาวรไปแล้ว
ประกาศไปแล้วว่าสงบสุข

ขอให้ยืนยันว่า ปัตตานีมีหรือไม่มี
ขบวนการโจรก่อการร้าย

ผมอยากจะทำให้ความเห็น
ว่าไม่น่าจะมี เหตุการณ์ทุกอย่างสงบ
ลงแล้ว ประกาศเป็นพื้นที่สันติสุข
ถาวรไปแล้ว ถ้ายังมีขบวนการ
โจรก่อการร้ายอยู่จะประกาศไป
ทำไม ต้องเข้าใจนะว่า สงบในแง่
โจรก่อการร้าย ส่วนโจรธรรมดา
ยังมีอยู่ เนื่องมาจากเศรษฐกิจมันแย่

อันนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ผมขอโยงถึง
จังหวัดยะลา ท่านผู้ว่าราชการ
จังหวัดยะลาคนปัจจุบัน ท่านได้
พยายามให้ ขก.มอบตัว ทราบ
จากท่านว่า ขก.คนสุดท้ายเป็น
ฟูโต ซ็อดอเสาะจากอำเภอยะหา
ได้ออกจากป่ามามอบตัวเรียบร้อยแล้ว
ฟูโลหมดไปแล้ว ที่ปัตตานีไม่
ได้ข่าวว่ายังมี ขก.หลงเหลืออยู่
ผมขออย่างเดียวอย่าสร้างสถาน-
การณ์ ไม่ว่าข้าราชการประจำหรือ
ข้าราชการบ้านนา

มูจาเฮดีนปัตตานีมีความเป็นมา
อย่างไร

ไม่รู้ ผมไม่ทราบ มันเป็นมา
อย่างไร เรื่องไร้สาระ

มีบทรายงานปรากฏอยู่ทางหน้า
หนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์
ระบุว่า มูจาเฮดีนปัตตานี ได้อ่าน
หรือยัง ขอให้แสดงความเห็นด้วย
ผมอ่านแล้ว เขียนอย่างนั้น
ไม่ใช่ลูกผู้ชาย อาศัยฝ่ายการเงิน
ระบอบอย่างนั้น พี่ชายผมไปอยู่ต่าง
ประเทศ ให้ถามกับปณาทมีหลัก
ฐานอะไร คนไปอยู่ต่างประเทศ
ตอบแทนไม่ได้

จะแก้ไขเหตุการณ์นี้ได้อย่างไร

ไม่สนใจ อย่างว่าแต่ผมเคย
ชาวบ้านทั่วไปก็เห็นว่า เป็นเรื่อง
ไร้สาระ

กลุ่ม ส.ส.มุสลิมได้มีการเคลื่อนไหว
ต่อกรณีนี้หรือไม่

ไม่มี ไม่มี ส.ส.มุสลิมคนใด
สนใจ เพราะไม่น่าจะมีขึ้น กลุ่ม
ส.ส.มุสลิมเราไม่มีการพูดคุยกัน
เรื่องนี้ ไม่พูดกับใครเลย คนเขียน

เป็นข้าราชการบ้านนา เขาเป็น
ประชาชนคนหนึ่ง เขามีสิทธิ์ที่จะ
เขียนได้ตามความคิดเห็นของเขา
เอง ขออย่างเดียวอย่าพาดพิงถึง
บุคคลที่โต้แย้งไม่ได้ ผมพูดอย่างนี้
เดี๋ยวจะหาว่า ผมเดียดร้ออันแก้ตัว
แทนพี่ชาย

โจรเรียกค่าไถ่ยังมีอยู่ในปัตตานี
หรือไม่

หลังจากจับคนอินโดนีเซีย
เรียกค่าไถ่แล้วก็หมดไป ไม่มีอีก
ความจริงเรื่องจับคนอินโดนีเซียนั้น
ใครอยู่เบื้องหลัง คุณไปถามคุณ
มาโนช ผู้กำกับปัตตานีได้ ผู้กำกับ
รู้เรื่องดี

ขก.ละครับ

ในแง่ ขก.พอใจ ในแง่
อาชญากรรมหนักใจมาก ปัญหา
ช่องโศกจะเป็นต้นเหตุให้เกิด
เรื่องใหญ่ ผมอยากให้อำนาจตาม
กฎหมาย สิ่งไหนมีกฎหมายกำหนด
โทษไว้ อยากให้ทำตามขั้นตอน
และอยากให้ทำให้ได้

อยากเรียนถามคุณเด่น โต๊ะมีนา
ในฐานะ ส.ส.ปัตตานีอีกครั้ง เกี่ยว
กับการจัดการศึกษาของปัตตานี
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิส-
ลาม โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม มีความคิดเห็น
อย่างไร

เท่าที่ผ่านมา มีผู้ยื่นขอเปิด
โรงเรียนแต่ไม่ได้รับการพิจารณา
กลุ่ม ส.ส.มุสลิมจึงร่วมกันทำ
หนังสือและยื่นให้ท่านรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้
ท่านทบพวนนโยบายเกี่ยวกับโรง
เรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

เสียใหม่ ท่านรัฐมนตรีฯ รับไว้แล้ว
และจะพิจารณาปรึกษากันดูระดับ
นโยบาย

ปอเนาะเป็นศูนย์กลางการแบ่งแยก
ข้อเท็จจริงนี้เป็นอย่างไร

อันนี้เป็นข่าวพูดกันเรื่อยมา
ผู้พูดนั้นแหละเป็นต้นเหตุเป็นศูนย์
กลางเอง การศึกษาและโรงเรียน
ประเภทนี้ไม่ได้เป็นต้นเหตุ เมื่อ
เขาจดทะเบียนแล้วจะเป็นต้นเหตุ
ได้อย่างไร เขาทำถูกกฎหมาย ตั้ง
ขึ้นมาแล้วมีผู้ควบคุม มีเจ้าหน้าที่
ดูแล ผิดหรือบกพร่องอย่างไรต้อง
แก้ไขแนะนำเขา ใต้ครุไม่รู้ ผู้มี
หน้าที่หรือครุมีความรู้ก็ต้องช่วยเขา
ปัจจุบันนี้ โรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามเป็นอย่างไร

ดีขึ้นมาก ดีแล้ว พอใจแล้ว
ปอเนาะเลิกตายไปเอง ประชาชน
ฉลาดแล้ว เขาจะเลือกส่งลูกหลาน
เข้าโรงเรียนใหญ่ ๆ ที่มีคุณภาพ
ด้านคุณภาพต้องพยายามปรับปรุง
ให้ถูกหลักการ ให้ทันสมัย

๓๐ วุฒิมีแล

เห็นด้วยกับการจัดการศึกษาใน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
หรือไม่

เห็นด้วยและสนับสนุน เรื่อง
การศึกษาผมอยากทำความเข้าใจ
ตั้งแต่ระดับประถมเลยทีเดียว ระดับ
ประถมน่าจะสอนเสียครึ่งวันแบบ
ต่างประเทศเขาทำแล้ว ตอนบ่าย
จะได้เรียนทางศาสนา ผมอยากจะ
เน้นให้เห็นตรงไปตรงมา สปช.
เขาสงสัยว่า ระดับชั้นประถมศึกษา
ภาคบังคับ ทำไมนักเรียนจึงเรียน
มากถึงเจ็ดสิบสามเปอร์เซ็นต์ พอ
ถึงระดับมัธยมศึกษากลับเรียนต่อ
โรงเรียนรัฐบาลแค่สามสิบเจ็ด
เปอร์เซ็นต์ เพราะอะไร ผมคิด
มานานแล้ว อยากจะบอกตั้งนาน
ก็เพราะว่า ระดับประถมศึกษาเป็น
ภาคบังคับ เมื่อมีกฎหมายบังคับ
ทุกคนต้องเรียน พอระดับมัธยม
ไม่ต้องบังคับ ส่วนใหญ่จึงเลือก
เข้าปอเนาะหรือโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม มีเข้าโรงเรียน

รัฐบาลตามใจชอบแค่สามสิบเจ็ด
เปอร์เซ็นต์ ควรเปิดโอกาสให้เขา
การที่นักเรียนในปอเนาะแต่งกาย
ไม่เหมือนนักเรียนในโรงเรียน
รัฐบาลทั้งที่เป็นมุสลิมด้วยกัน
จะมีผลกระทบต่อความมั่นคง
ในอนาคตหรือไม่

ไม่มี การแต่งกายอย่างนั้น
เป็นสิ่งดี คนไหนเคร่งไปเรียน
ปอเนาะ คนที่ไม่อยากเรียนปอเนาะ
ก็ไปเรียนทั่วไป

มีข่าวความขัดแย้งกรณีข้าราชการ
มุสลิมแต่งเครื่องแบบเอาผ้าโพกหัว
หรือสวมหมวกกาบียะ ได้ดำเนิน
การแก้ไขอย่างไร

เรื่องนั้นจบแล้ว ผมและคณะ
กลุ่ม ส.ส.มุสลิมทำหนังสือไปยื่น
ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย ท่านได้สั่งการแก้ไข
ทันที ไม่มีปัญหา จบลงนานแล้ว
ข้อขัดแย้งหรือปัญหาต่าง ๆ बुติ
แล้ว

สัมภาษณ์ คุณหม่อม สุไลมาน
อดีตวุฒิสมาชิก

ปัจจุบันประธานคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาศูนย์อำนวยการบริ-
หารจังหวัดชายแดนภาคใต้
(สอ.บต.) เวลา ๑๗.๐๐ น.
วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๕
ที่บ้านพักถนนนาเกลือ ปัตตานี

ในฐานะคุณหม่อม สุไลมาน เป็น
ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษา
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ และเคยเป็นวุฒิ-
สมาชิกมาแล้วในอดีต เป็นผู้รอบรู้
เหตุการณ์ในบริเวณ ๕ จังหวัด

ชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดี ขอเรียนถามว่า เหตุการณ์ทั่วไปในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสงบสุขและมั่นคงมากน้อยเพียงใด

สำหรับเหตุการณ์ทั่วไป ถ้าพูดถึงความมั่นคง ในฐานะที่ผมเป็นคนในพื้นที่และเป็นชาวปัตตานี ส่วนใหญ่อยู่ที่ปัตตานี ได้สังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ซึ่งผมมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่หลายอย่าง ผมเห็นว่า ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความมั่นคงของประชาชนนั้นดีขึ้นมาก โจรก่อการร้ายต่างๆ ซึ่งเมื่อก่อนเรามีปัญหาเกี่ยวกับขบวนการต่างๆ เดียวนี้ผมกล้าพูดได้ว่าทางราชการได้ทำความเข้าใจ และมีการมอบตัวต่อทางราชการมาแทบทุกจังหวัด ทุกอย่างคลี่คลายไปในทางที่ดี เชื่อกันว่า ประชาชนใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ดูเย็นเป็นสุขมากกว่าเดิม สมกับที่มีการกล่าวขวัญกันว่า ภาคใต้เริ่มเย็นแล้ว ตามที่มีข่าวว่า ขบวนการโจรก่อการร้ายก็ใหม่เกิดขึ้น ชื่อ มูจาเฮดีน มีความเป็นมาอย่างไร

สำหรับขบวนการนี้ ผมเพียงแต่ได้ข่าว แต่ผมเองไม่เคยได้ทราบข้อเท็จจริงว่าจะมีจริงหรือไม่ เพราะฉะนั้น ผมไม่สามารถจะตอบได้เลย ขอให้ยืนยันว่า มูจาเฮดีนมีหรือไม่ ถ้ามีจะเคลื่อนไหวเป็นอันตรายต่อปัตตานีหรือไม่

ครับ สำหรับขบวนการนี้ครับ เท่าที่ผมได้ตอบไปแล้ว จะมีจริงหรือไม่ ผมไม่ทราบ ถึงจะมีหรืออย่างไรก็ตามแต่ ผมก็คิดว่ารัฐบาล

คงจะแก้ปัญหาได้ เพราะว่าขบวนการต่างๆ ที่มีมาในอดีต ทางรัฐบาลและหน่วยราชการต่างๆ ได้แก้ปัญหาจนกระทั่งขบวนการต่างๆ มอบตัวกันเป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่ก็สลายตัวไป จะมีเหลืออยู่ที่โจรธรรมดา ซึ่งมันไม่ใช่รูปขบวนการ เป็นการก่ออาชญากรรมธรรมดา ซึ่งเรียกว่าขุนโจรธรรมดา

ในปัตตานีมีความขัดแย้งใดเป็นปัญหารุนแรงที่สุด

ปัญหาอย่างอื่นขณะนี้แทบจะไม่มีแล้ว โดยเฉพาะความขัดแย้งในด้านไม่เข้าใจเกี่ยวกับศาสนาของประชาชนชาวไทยมุสลิม ๓-๔ จังหวัดภาคใต้นั้นครับ เมื่อก่อนมีมาก ขณะนี้ทางหน่วยราชการพยายามคลี่คลายโดยพยายามหาข้อยุติด้วยการเข้าถึงประชาชนทุกรูปแบบ เพื่อทำความเข้าใจกัน ไม่มีความขัดแย้งเหมือนในอดีตที่ผ่านมา เมื่อความขัดแย้งทางศาสนาไม่มี คิดว่าทุกอย่างจะคลี่คลายไปในทางที่ดี เมื่อปัตตานีไม่มีความขัดแย้งหรือการก่อการร้าย อยากรจะให้รัฐแก้ไข เศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัตตานีอย่างไร

สำหรับปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผมยอมรับว่าเป็นปัญหาใหม่มาก เพราะว่าประชากรในปัตตานีเป็นชาวไร่ชาวนาที่ยากจน อยากให้มีการลงทุนในปัตตานีหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะโรงงานต่างๆ ผมไม่อยากจะเห็นทางหน่วยราชการ โดยเฉพาะรัฐบาลลงทุนแบบกะปริบกะปรอย อย่างการสร้างท่าเรือ

เพราะว่าการสร้างท่าเรือนี้ การลงทุนควรจะลงทุนพร้อมกัน ๓ ด้านนะครับ ด้านที่ ๑ สร้างอาคารบนบก ด้านที่ ๒ ขุดลอกแม่น้ำ ด้านที่ ๓ สร้างถนนรองรับท่าเรือที่เรียกว่าบายพาส แต่ข้อเท็จจริงที่เห็นอยู่ทุกวันนี้ รัฐส่งเงินมาสร้างอาคารบนบกสำเร็จ แต่ว่าขุดลอกแม่น้ำกับสร้างทางรองรับท่าเรือซึ่งเรียกว่าบายพาส ไม่ได้สร้างเวลาเดียวกัน หมายความว่าไม่ได้ตั้งงบประมาณพร้อมกัน ทำให้การสร้างกะปริบกะปรอย สร้างท่าเรือเสร็จแล้วมีการประชิดประชันลงในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า เป็นท่าเรือร้าง ทำให้เป็นการสูญเสียเปล่าแก่รัฐ ประชาชนส่วนใหญ่ในปัตตานี เป็นชาวไทยมุสลิม การจัดการศึกษาในโรงเรียน สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ มากน้อยเพียงใด

ปัญหาการศึกษา การเรียนภาษาไทย ปัญหาอันนี้เมื่อก่อน ๓๐-๔๐ ปีมาแล้ว เป็นปัญหาที่หนักอกหนักใจของรัฐบาลมาก มีการกล่าวขวัญกันว่า ชาวไทยมุสลิม ๔ จังหวัดภาคใต้ไม่นิยมเรียนภาษาไทย ทางรัฐบาลได้พยายามทุกวิถีทาง ทำความเข้าใจกับประชาชนชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ ๓-๔ จังหวัดภาคใต้ ให้เห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาประจำชาติ หาทางให้พ่อแม่ของเยาวชนเห็นความสำคัญ มีความรู้สึกเร่งเร้าที่จะส่งลูกหลานให้เรียนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ต่อมาประชาชนเริ่มมองเห็นความสำคัญของภาษา

ไทย ในที่สุดแม้กระทั่งโต๊ะครู โรงเรียนปอเนาะก็ยอมรับภาษาไทย ให้มีภาษาไทยเข้าไปรวมอยู่ในหลักสูตรโรงเรียนปอเนาะ ทุกจังหวัดใน ๓-๔ จังหวัดภาคใต้ ซึ่งแต่ละจังหวัดมีปอเนาะอยู่ประมาณ ๓-๕๐๐ ปอเนาะ โต๊ะครูเจ้าของปอเนาะยอมให้มีหลักสูตรภาษาไทย เข้าไปสอนอยู่ในปอเนาะ ประมาณว่าจังหวัดละ ๒-๓๐๐ ปอเนาะ ที่จดทะเบียนเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามแล้วก็มี อยากจะเร่งรื้อรัฐบาลก็ตรงที่ว่า ขณะนี้ประชาชนชาวไทยมุสลิมเห็นถึงความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาไทย ก็นำที่รัฐบาลจะเร่งสนับสนุน โดยเฉพาะสนับสนุนโรงเรียนปอเนาะ ส่งครูภาษาไทยเข้าไปประจำอยู่ในโรงเรียนปอเนาะต่าง ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เป็นโอกาสที่จะให้เด็กไทยมุสลิมรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติมากขึ้น และมีคุณภาพกว่าที่เป็นอยู่

รัฐควรให้การสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอย่างไร

สำหรับเรื่องนี้ผมมีความห่วงใยมาก ที่ผ่านมารัฐบาลทุกรัฐบาลให้การสนับสนุนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามน้อยมาก ยกตัวอย่างเช่น ในจังหวัดปัตตานีมีปอเนาะตัวอย่างซึ่งมีนักเรียนปอเนาะเป็นพันนะครับ มีอยู่ประมาณ ๔-๕ ปอเนาะ ซึ่งเป็นโรงเรียนปอเนาะตัวอย่าง (ปอเนาะในที่นี้หมายถึงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม-ผู้สับภาษาณ์) และเป็นปอเนาะแบบฉบับที่นักเรียนมุ่งเข้าเรียนในปอเนาะเหล่านั้นก็เรียนหนังสือไทย โรงเรียนเหล่านั้นขาดแคลนครูบาอาจารย์อย่างน้อยก็ปอเนาะละ ๓๐-๕๐ คน และเจ้าของโรงเรียนได้ทำเรื่องขอร้องครูจากทางหน่วยราชการ ปรากฏว่าไม่ค่อยได้รับความช่วยเหลือ เหตุการณ์อันนี้ผมไม่สบายใจมาก ผมอยากจะ

ให้รัฐทุ่มเทความช่วยเหลือเพื่อคุณภาพของเยาวชนไทยมุสลิม ใน ๓-๔ จังหวัดภาคใต้ให้มากขึ้น อยากให้หน่วยงานราชการหรือรัฐบาลเร่งแก้ปัญหาด้านหลักสูตรภาษาไทยให้มีคุณภาพ ตลอดถึงเพิ่มอัตราครูหรือส่งครูไปประจำตามโรงเรียนปอเนาะให้มีปริมาณตามจำนวนที่เป็นจริง

มีวิธีการอย่างไรที่จะให้การอยู่ร่วมกันในภูมิภาคนี้เกิดสันติสุขถาวรอย่างแท้จริง

ไม่มีปัญหาข้อยุ่งยากใดเลย ถ้าพวกเราทุกคน ทุกภาษา ทุกศาสนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความบริสุทธิ์ใจต่อกัน ไม่เคียดเคียดเลย ว่า ศาสนาจะเป็นกำแพงทำลายความรักชาติและทำให้แตกความสามัคคี คนไทยทุกคนไม่ว่าศาสนาใดก็ตาม รักชาติเท่าเทียมกันหมด ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โดยเฉพาะมุสลิม การจะก่อให้เกิดความสามัคคีในภูมิภาคจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่มีอะไรน่าห่วงใย ขณะนี้ทางหน่วยราชการก็ดี ทาง ศอ.บต.ก็ดี เน้นแก้ปัญหาทุกรูปแบบที่จะให้เกิดสามัคคีและสันติสุขถาวร

ในฐานะประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวิธีการให้การแนะนำการแก้ปัญหาอย่างไร

สำหรับตัวผม ผมทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาของ ศอ.บต. สำหรับภารกิจของผม เมื่อมีปัญหาอะไรที่เกิดกรณี

พิพาทหรือข้อขัดแย้งในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ จะเป็นขัดแย้งเรื่อง
อะไรก็ตาม เช่น เรื่องศาสนา ความ
มั่นคง ความปลอดภัยในทรัพย์สิน
ผมมีหน้าที่นำเข้าสู่ที่ประชุมหารือ
เพื่อร่วมมือกันหาทางแก้ไขทุกกรณี
และเมื่อที่ประชุมหรือเราได้ข้อยุติ
ในที่ประชุมอย่างไร เราก็จะเดิน
เรื่องแก้ปัญหาตามมติของที่ประชุม
อยากจะขอร้องอะไรกับประชาชน
มากที่สุด

สิ่งสุดท้ายที่ผมอยากจะ
กล่าวกับประชาชน อยากจะขอร้อง
พี่น้องประชาชนในเขตจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ผมในฐานะมีส่วน
ร่วมถือกำเนิดในภูมิภาคส่วนนี้ด้วย
คนหนึ่ง อยากจะขอร้องทุกฝ่าย
จับมือกันทำงานเพื่อประเทศชาติ
ขออย่าได้นึกว่าคนใดคนหนึ่งนับถือ
ศาสนาต่างกัน ขอให้คิดว่าเราทุก
คนเกิดมาภายใต้ร่มไทรรังก็เดียวกัน
ประเทศชาติต้องการความสามัคคี
อย่างมาก เราต้องการเห็นคนไทย
จับมือกัน ร่วมกันสร้างสรรค์
ประเทศชาติ

ผู้สัมภาษณ์สรุปแง่มุมมอง ปัตตานี

ปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความ
สำคัญทางประวัติศาสตร์ในอดีต
ปัจจุบันนี้ ความสำคัญดังกล่าว
ยังคงหลงเหลืออยู่ในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ตอนล่าง ไม่ว่าจะ
เป็นสงขลา ยะลา สตูล ปัตตานี
และนราธิวาส ปัตตานีเป็นจังหวัด
ที่มีปัญหาสาหัสซับซ้อนมากที่สุด

ในด้านศาสนาอิสลาม ปัตตานีถือ
ได้ว่า เป็นศูนย์กลางการเผยแพร่
ศาสนาที่มีความสำคัญมากจากอดีต
กระทั่งปัจจุบันและจะสืบทอดต่อ
ไปในอนาคตด้วย ประวัติความ
เป็นมาอันยาวนานของปัตตานีใน
ฐานะรัฐเอกราชแห่งอดีต อิทธิพล
ของเจ้าเมืองที่สูญเสียอำนาจแล้ว
จะหมดไป แต่คล้ายกับมีเชื้อปะทุ
คอยเวลาคุกรุ่น สิ่งดังกล่าวน่าจะ
กลายเป็นอดีตที่ไม่มีวันหวนกลับ
มาอีก ความรู้สึกของกนภายนอก
ที่มีต่อสถานการณ์ของปัตตานี
ดูเหมือนจะไม่ยอมคล้อยตามขบวนการ
การโจรก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน
เพื่อจัดตั้งรัฐปัตตานี ไม่ว่า พุโล,
B.R.N., B.N.P.P., หรือขบวนการ
สุดท้ายที่เพิ่งได้ข่าวการเคลื่อนไหว
คือมูจาเฮดีน ขบวนการดังกล่าว
มีจริงหรือไม่ ไม่ใช่ประเด็นปัญหา
ที่จะต้องถกเถียง ประวัติความเป็น
มาอันยาวนาน เอกสาร พยาน
แวดล้อม แหล่งข่าว จดหมายผู้
ขอคำคุ้มครอง ใบปลิวโฆษณา
ชวนเชื่อ ตราและเครื่องหมายของ
ขบวนการ คำบอกเล่าของผู้หลงผิด
กลับใจเข้ามามอบตัวต่อทางราชการ
ประเด็นดังกล่าวชี้ชัดให้รู้ข้อเท็จ
จริงอย่างตรงไปตรงมา

สถานการณ์ปัจจุบัน ปัตตานี
เงียบสงบ ไม่มีข่าวการเคลื่อนไหว
ของขบวนการ จากการสัมภาษณ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี คุณ
วิโรจน์ ราชรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร คุณเด่น ไต่ะมีนา ประธาน
คณะกรรมการที่ปรึกษาของศูนย์
อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ คุณหม่อม สุไลมาน ต่างให้
การยืนยันและรับรองว่า ปัตตานี
ไม่มีภัยจากโจรก่อการร้าย สันติสุข
ได้กลับสู่ปัตตานีอย่างแท้จริงและ
เป็นการถาวรอย่างสิ้นเชิงในทุก
กรณี ความยากจนของประชาชน
ที่อยู่ในระดับต่ำสุดเป็นอันดับที่
๑๔ ของจังหวัดภาคใต้ ได้กระตือรือ
ร้นมาอยู่อันดับที่ ๔ รองจากภูเก็ต
พังงาและระนอง สถานการณ์ดัง
กล่าวเป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นเหตุการณ์
อันได้ชื่อว่าสันติสุขได้ก่อเกิดขึ้น
แล้วอย่างถาวร

ปัตตานีสันติสุขถาวรไม่ได้
หมายความว่า จะมีแต่ความโชติ
ช่วงชัชวาลย์ สิ่งที่ชาวปัตตานี
กำลังหนักใจและมองเห็นปัญหา
ติดตามมานั้นก็คือ ภัยร้ายของ
เศรษฐกิจและอาชญากรรมซึ่งสืบ
เนื่องมาจากสังคมผันผวนแปร
เปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ปัตตานีกำลัง
จะกลายเป็นเมืองพัฒนาแบบสังคม
อุตสาหกรรม ความหลากหลาย
ในการดำรงชีวิตกำลังเกิดขึ้นใน
ปัตตานี เมื่อไม่มีเสียงปืนจาก
ผู้ก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน
เสียงปืนจากเหล่ามิจาฮีพและ
อาชญากรรมธรรมดาที่กำลังระบาด
ขบวนการความยุ่งยากทางเศรษฐกิจ
จะขยายอิทธิพลครอบงำปัตตานี
ให้ระส่ำระสาย บทสรุปแง่มุมมอง
ปัตตานีสุดท้ายไม่ได้เน้นหรือ
ชี้แนะภาวะแห่งอนาคตแต่อย่างใด
หากแต่สรุปบทเรียนอดีตให้ทุกฝ่าย
ได้เคลื่อนไหวหาแนวทางผลักดัน
ขบวนการดังกล่าวให้หมดไปอย่าง
สิ้นเชิง □